МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ХДАДМ
Протокол № 28 від 25 серпня 2026 року
Голова Вченої ради, ректор
_____Олександр СОБОЛЄВ

Введено в дію наказом ректора
від 25 серпня 2026 року № 115-ОП

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ГАРАНТА ТА ГРУПУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, РАДА ГАРАНТІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХАРКІВСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ АКАДЕМІЇ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ХАРКІВ 2026

ЗМІСТ

1.	Загальні положення……..	3
2.	Призначення та покладання обов'язків на гаранта освітньої програми…	6
3.	Основні завдання та функціональні обов'язки гаранта освітньої програми	6
4.	Права, обов'язки та відповідальність гаранта освітньої програми….	9
5.	Вимоги до робочої (проєктної) групи та групи забезпечення……..	11
6.	Взаємодія з іншими підрозділами…….	13
7.	Порядок створення ради гарантів освітніх програм та її функції…..	14
8.	Прикінцеві положення……	15
	Додатки…….	16

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про гаранта та групу забезпечення освітньої програми, Раду гарантів освітніх програм у Харківській державній академії дизайну і мистецтв (далі – Положення) визначає поняття гаранта освітньої програми та групи забезпечення освітньої програми, їхні завдання, функціональні обов'язки, права, відповідальність та взаємодію з іншими підрозділами у Харківській державній академії дизайну і мистецтв (далі – Академія).

1.2 Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (зі змінами) (далі – Ліцензійні умови), «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, критеріїв оцінювання якості освітньої програми, які базуються на Стандартах і рекомендаціях із забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти, наведених у додатку 1 до цього Положення (далі – Критерії), Статуту ХДАДМ, «Положення про організацію освітнього процесу в ХДАДМ», «Положення про акредитацію освітніх програм» ХДАДМ та інших нормативно-правових актів України з питань організації освітнього процесу та забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ХДАДМ.

1.3 У цьому Положенні основні терміни та визначення вживаються у такому значенні:

акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти, що здійснюється за визначеними цим Положенням критеріями, наведених у додатку;

гарант освітньої програми – це науково-педагогічний або науковий працівник Академії, який здійснює академічне управління освітньою програмою, відповідає за її якість, та призначається наказом ректора для організації та координації діяльності щодо розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми, а також для забезпечення і контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю в межах окремої освітньої програми. Одна особа може одночасно бути гарантом тільки однієї освітньої програми;

група забезпечення освітньої програми – група науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, не менш як із трьох осіб, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, що відповідає освітній програмі, науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи;

робоча група забезпечення освітнього процесу освітньої програми – науково-

педагогічні (педагогічні) та/або наукові працівники, серед яких не менше 50 відсотків осіб повинні мати вчений ступінь та/або вчене звання й працювати за основним місцем роботи на відповідному рівні вищої освіти або за освітньою програмою, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на відповідному рівні вищої освіти. У складі групи забезпечення освітнього процесу освітньої програми має бути: для *другого (магістерського) рівня вищої освіти* не менше 10 відсотків осіб, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора; для *третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти* не менше двох докторів наук для здійснення керівництва науковою складовою кожної освітньо-наукової програми.

ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною освітньою програмою/спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності;

освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може передбачати єдину спеціалізацію або не передбачати спеціалізації;

освітня діяльність – це діяльність Академії, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу;

рада гарантів – визначена наказом керівника закладу освіти робоча група, яка складається з керівників проектних груп - гарантів, інших фахівців за потреби, яка створена з метою приведення у відповідність освітньо-професійних програм, навчальних планів, їх оновлення та оптимізації з метою покращення якості проходження акредитації;

робоча (проєктна) група – визначена наказом ректора Академії група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які є відповідальними за започаткування освітньої діяльності за освітніми програми на певному рівні вищої освіти та відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним у Ліцензійних умовах;

стейкхолдери освітньої програми (від англ. Stakeholders – зацікавлені сторони) – фізичні або юридичні особи (здобувачі вищої освіти, випускники програми, роботодавці, академічна спільнота та ін.), які мають зацікавленість у реалізації конкретної освітньої програми, тобто певною мірою залежать від неї та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

1.4 Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному і академічному рівнях.

Адміністративне управління здійснює адміністрація Академії та деканат відповідного факультету, на якому реалізується освітня програма.

Адміністративне управління полягає в:

– організації та управлінні матеріально-технічним та інфраструктурним забезпеченням;

– інформаційному та навчально-методичному забезпеченні в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсах факультету/Академії;

– організації профорієнтаційної роботи за освітньою програмою;

– координації забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті;

– організації процесу самооцінювання стану реалізації освітньої програми;

Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант освітньої програми. Завданнями академічного управління ОП є:

– організація колегіального розроблення освітньої програми (профілю, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, практик, підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, оціночних засобів, навчальних планів, тощо);

– здійснення контролю за якістю викладання науково-педагогічного персоналу, які забезпечують реалізацію ОП;

– аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОП;

– взаємодія з іншими структурними підрозділами Академії;

– взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника й оцінки обраних технологій реалізації ОП та якості підготовки фахівців;

– підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості: сертифікації, експертизи, ліцензування, акредитації, тощо;

– організація перегляду, оновлення або модернізації освітньої програми згідно Положення про акредитацію освітніх програм.

1.5 Методичне консультування з питань забезпечення якості викладання та навчання за освітньою програмою, методична допомога гаранту освітньої програми у підготовці та проведенні акредитації/ліцензуванні, інші обов'язки, що передбачено цим Положенням покладаються на фахівця з якості освіти та фахівця з ліцензування та акредитації.

1.6 Гарант за кожною освітньою програмою та члени робочої групи забезпечення освітньої програми є учасниками Ради гарантів Академії, залучаються до всіх процедур, що потребують розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм, а також процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування,

акредитація) та самооцінювання, постакредитації.

2.ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПОКЛАДАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ НА ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1.Гарантом освітньої програми, як правило, призначається керівник робочої (проєктної) групи або науково-педагогічний (науковий) працівник із групи забезпечення освітньої програми. Цей працівник може одночасно бути гарантом тільки однієї освітньої програми.

2.2. Гарант освітньої програми затверджується наказом ректора Академії. За відсутності відповідного наказу гарантом освітньої програми вважається керівник відповідної робочої (проєктної) групи. Зміна гаранта освітньої програми відбувається за наказом ректора. Підставою про зміну гаранта може бути неефективна (незадовільна) робота, призначення працівника гарантом іншої освітньої програми, звільнення працівника з Академії тощо.

2.3. Гарантом освітньої програми може бути особа, яка відповідає наступним вимогам:

– працює в Академії за основним місцем роботи на посаді науково-педагогічного працівника;
– відповідає Ліцензійним умовам;
– входить до групи забезпечення освітнього процесу освітньої програми.

2.4. Проєкт наказу про призначення гарантів освітніх програм або про зняття обов'язків гаранта з науково-педагогічного працівника готує завідувач навчально-методичним відділом, затверджує ректор.

2.5. Виконання обов'язків, що покладаються на гаранта освітньої програми, виконуються ним в межах робочого часу другої половини робочого дня, що відмічається в індивідуальному плані науково-педагогічного працівника та затверджується рішенням відповідної кафедри (факультету).

2.6. Вимоги цього Положення є обов'язковими для усіх факультетів, кафедр та інших підрозділів Академії.

3.ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Гарант освітньої програми виступає основним організатором та відповідальною особою з розробки, оновлення, модернізації і реалізації освітньої програми на певному рівні вищої освіти відповідної спеціальності, забезпечення і контролю якості цієї освітньої програми.

3.2. Під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою гарант освітньої програми контролює дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності науково-

педагогічними працівниками, які включені до складу робочих (проєктних) груп, груп забезпечення освітньої програми.

3.3. Гарант освітньої програми, завідувач кафедри, науково-педагогічні працівники кафедри зобов'язані дотримуватись Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою.

У процесі реалізації своїх прав та обов'язків, визначених даним Положенням, функціонально і адміністративно гарант освітньої програми підпорядковується завідувачу випускової кафедри за приналежністю освітньої програми та першому проректору з науково-педагогічної роботи.

Завідувачі випускових кафедри здійснюють керівну і наглядову функцію за діяльністю робочих (проєктних) груп, груп забезпечення освітньої програми й відповідають за повну та якісну їх реалізацію.

Перший проректор з науково-педагогічної роботи здійснює загальне керівництво за завідувачем випускової кафедри, гарантом та групами забезпечення освітнього процесу освітньої програми з метою оперативного вирішення основних питань щодо якості освітнього процесу та дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

3.4. Основними завданнями гаранта освітньої програми є розроблення освітньої програми під час започаткування освітньої діяльності, забезпечення якісної реалізації освітньої програми на всіх її етапах, у тому числі проходження процедури акредитації (відповідність критеріям оцінювання якості освітньої програми), яка здійснюється за вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти або іншими акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України та проводить самоаналіз та підготовку документів щодо акредитаційного/постакредаційного моніторингу.

3.5. Функціональні обов'язки гаранта освітньої програми:

1. Щодо розроблення освітньої програми:

✓ розробляти освітню програму, структурно-логічну схему, навчальний план у взаємодії з керівництвом кафедри та підрозділами, які відповідають за організацію освітнього процесу в Академії;

✓ формувати мету, компетентності та програмні результати навчання відповідно стандарту вищої освіти, Національній рамці кваліфікацій, Галузевої рамки кваліфікацій, професійних стандартів (за наявності);

✓ рецензувати освітню програму з урахуванням інтересів та пропозицій всіх груп стейкхолдерів/зацікавлених сторін.

2. Щодо реалізації освітньої програми:

✓ організовувати діяльність щодо актуалізації змісту освітньої програми з

урахуванням пропозицій стейкхолдерів, у тому числі роботодавців, тенденцій розвитку науки і спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм;

✓ забезпечувати відповідність мети та програмних результатів навчання освітньої програми стандарту вищої освіти, Національній рамці кваліфікацій, реалізації місії і стратегії Академії;

✓ забезпечувати контроль за відповідністю професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації освітньої програми, досягненню визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, що забезпечують певні освітні компоненти;

✓ координувати заходи, спрямовані на просування освітньої програми на ринку освітніх послуг відповідно до потреб ринку праці, програм міжнародної та/або академічної мобільності;

✓ організовувати заходи, пов'язані з визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою;

✓ організовувати заходи щодо наповнення та актуалізації каталогу вибіркових навчальних дисциплін у взаємодії з підрозділами, які відповідають за організацію освітнього процесу в Академії;

✓ організовувати заходи щодо формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти у взаємодії з підрозділами, які відповідають за організацію освітнього процесу в Академії;

✓ визначати зміст практичної підготовки здобувачів за освітньою програмою;

✓ організовувати зворотній зв'язок із стейкхолдерами, у тому числі зі здобувачами вищої освіти щодо форм і методів навчання за освітньою програмою, якості навчання тощо;

✓ здійснювати аналіз та контроль щодо забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичною літературою, устаткуванням, обладнанням, технічними засобами навчання, тощо.

***3. Щодо забезпечення контролю, якості підготовки здобувачів вищої освіти та удосконалення освітньої програми*:**

✓ організовувати та здійснювати керівництво робочою групою забезпечення освітньої програми щодо оновлення/модернізації освітньої програми;

✓ здійснювати підготовку пропозицій на Вчену раду Академії щодо внесення змін до освітньої програми;

✓ організовувати контроль за дотриманням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності за освітньою програмою;

✓ забезпечувати відповідність освітньої програми критеріям оцінювання якості освітньої програми;

✓ контролювати оновлення та підтримку в актуальному стані відомостей щодо науково-педагогічних (наукових) працівників, які забезпечують виконання навчального плану за освітньою програмою в Єдиній державній електронній базі з питань освіти відповідно до вимог Ліцензійних умов;

✓ ініціювати вдосконалення навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного та кадрового забезпечення освітньої програми;

✓ здійснювати контроль за своєчасним розміщенням на офіційному вебсайті Академії інформації про освітню програму та її освітні компоненти, наявності відгуків зацікавлених сторін та іншої інформації що стосується освітнього процесу за відповідною освітньою програмою.

4. Щодо акредитації освітньої програми:

✓ особисто готувати та подавати відомості про самооцінювання освітньої програми;

✓ організовувати заходи взаємодії (готувати Програму візиту експертів) з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти під час акредитаційної експертизи, у тому числі готувати відповіді на запити та надавати коментарі на всіх етапах акредитації;

✓ брати участь у засіданнях галузевої експертної ради та засіданнях Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, під час розгляду акредитаційної справи;

✓ організовувати комунікацію з групою експертів під час акредитації.

4. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1.В межах виконання своїх функцій гарант має право:

– вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення освітньої програми та навчального плану із залученням здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників;

– вносити обґрунтовані пропозиції щодо формування та зміни кадрового складу науково-педагогічних (наукових) працівників, які забезпечують освітній процес у відповідності до освітньої програми;

– брати участь у засіданнях екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти, які навчаються за відповідною освітньою програмою;

– брати участь у засіданнях апеляційних комісій з питань оскарження результатів підсумкового контролю та вирішення конфліктних ситуацій;

– бути присутнім та висловлювати свою думку на засіданнях групи забезпечення освітньої програми, кафедри, Вченої ради факультету/Академії, на яких розглядаються питання, що стосуються реалізації освітньої програми;

– отримувати від будь-якого структурного підрозділу Академії інформацію

для оформлення відомостей про самооцінювання освітньої програми;

– залучати до підготовки та проведення акредитації освітньої програми членів групи забезпечення освітнього процесу освітньої програми, а також інших працівників Академії (за потреби);

4.2.Гарант освітньої програми несе відповідальність за:

– формування та реалізацію політики забезпечення якості освітньої діяльності на рівні освітньої програми;

– відповідність змісту освітньої програми стандарту вищої освіти;

– конкурентоздатність освітньої програми;

– моніторинг якості викладання та навчання на освітній програмі;

– своєчасне надання інформації щодо результатів моніторингу освітньої програми;

– підготовку та проходження процедур зовнішнього забезпечення якості, у тому числі акредитації/постакредитації освітньої програми;

– оприлюднення необхідної інформації про освітню програму на офіційному сайті Академії, внесення інформації про освітню програму до ЄДЕБО, формування і зберігання освітньої програми;

– неякісну реалізацію освітньої програми та неякісне або несвоєчасне виконання функціональних обов'язків, передбачених цим Положенням.

4.3.Гарант освітньої програми повинен своєчасно і належним чином виконувати вимоги першого проректора з науково-педагогічної роботи, завідувача навчально-методичного відділу, фахівця з ліцензування та акредитації, фахівця з якості освіти, завідувача випускової кафедри Академії з усіх питань, що стосуються реалізації, контролю якості, удосконалення, акредитації освітньої програми та дотримання принципів академічної доброчесності.

У процесі реалізації своїх прав та обов'язків, визначених даним Положенням функціонально і адміністративно гарант та члени робочої групи освітньої програми підпорядковується завідувачу випускової кафедри за приналежністю освітньої програми та першого проректора з науково-педагогічної роботи.

4.4.Гарант освітньої програми зобов'язаний:

- розробляти освітню програму, структурно-логічну схему, навчальний план у взаємодії з керівництвом академії та підрозділами, які відповідають за організацію освітнього процесу;

- формувати мету, компетентності та програмні результати навчання відповідно до стандарту вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій, професійного стандарту, реалізації стратегії Академії;

- вносити зміни в освітню програму з урахуванням інтересів та пропозицій всіх зацікавлених сторін;

- брати участь у заходах, щодо ліцензування та акредитації освітньої програми.

– здійснювати періодичний моніторинг якості освітньої програми та освітньої діяльності з її забезпечення та постакредитаційний моніторинг;

– визначати зміст освітньої програми, а також забезпечувати процес надання якісних освітніх послуг з підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною освітньою програмою;

– дотримуватися норм етичної поведінки, академічної доброчесності та запобігання виникненню конфліктних ситуацій на усіх етапах реалізації освітньої програми та здійснювати заходи щодо забезпечення дотримання цих норм усіма учасниками освітнього процесу.

5. ВИМОГИ ДО РОБОЧОЇ (ПРОЄКТНОЇ) ГРУПИ ТА ГРУПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Робоча (проєктна) група (далі – робоча група) створюється для започаткування провадження освітньої діяльності за певною освітньою програмою. Склад робочої групи формується із науково-педагогічних працівників, які відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним у Ліцензійних умовах. У склад групи, за потребою, можуть бути включені представників різних груп стейкхолдерів (здобувачі вищої освіти, випускники, представники студентського самоврядування, фахівці з підприємств, організацій, установ, тощо). Керівником робочої групи призначається один з її членів. Склад робочої групи формується завідувачем випускової кафедри за поданням надається до навчально-методичного відділу та затверджується наказом ректора Академії.

5.2. Основними функціями робочої (проєктної) групи є:

– розробка профілю освітньої програми (опису мети і характеристик програми, програмних результатів навчання, переліку загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, тощо) відповідно до стандарту вищої освіти спеціальності, за якою започатковується освітня програма;

– забезпечення відповідності змісту освітньої програми, що реалізується в Академії, чинним Ліцензійним умовам;

– аналіз потреби у матеріально-технічному та інформаційному забезпеченні освітньої програми необхідними ресурсами;

– визначення потреби у кадровому забезпеченні освітньої програми;

– координація роботи з розробки освітньої програми та її навчально-методичного забезпечення.

5.3. Розроблена та погоджена із різними групами стейкхолдерів освітня програма затверджуються рішенням Вченої ради Академії за поданням галузевої НМК.

5.4. Група забезпечення освітньої програми створюється для координації провадження освітньої діяльності за певною освітньою програмою. Групу

забезпечення освітньої програми очолює її гарант. Склад групи забезпечення освітньої програми формується із науково-педагогічних працівників (не менш як три особи), які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, відповідають кваліфікаційним вимогам, що визначені Ліцензійними умовами, мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють в Академії за основним місцем роботи. У склад групи, за потребою, можуть бути включені представників різних груп стейкхолдерів (здобувачі вищої освіти, випускники, представники студентського самоврядування, фахівці з підприємств, організацій, установ, тощо).

Склад цієї групи затверджується наказом ректора Академії за поданням завідувачів випускових кафедр. Зміни до складу групи можуть вноситись наказом ректора за поданням завідувача випускової кафедри за приналежністю освітньої програми.

5.5. Основними функціями групи забезпечення освітньої програми є:

– загальне керівництво освітньою програмою;
– координація роботи з провадження освітньої діяльності освітньої програми;
– забезпечення відповідності змісту освітньої програми, що реалізується в Академії, чинним Ліцензійним умовам;
– формування групи забезпечення освітнього процесу освітньої програми;
– здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
– оцінювання актуальності освітньої програм та організація її оновлення на основі висновків та пропозицій стейкхолдерів;
– внесення на розгляд Вченої ради Академії пропозицій щодо оновлення або модернізації освітньої програми та навчального плану до неї;
– підготовка та проходження процедури зовнішнього оцінювання освітньої програми (акредитація);
– участь гаранта освітньої програми у засіданнях галузевих експертних рад та Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, під час яких розглядається відповідна акредитаційна справа;
– розміщення освітніх програм на офіційному вебсайті Академії.

5.6. Група забезпечення освітнього процесу освітньої програми створюється для провадження освітньої діяльності за певною освітньою програмою. Склад групи забезпечення освітнього процесу освітньої програми формується із науково-педагогічних працівників, частка яких повинна становити не менше 50% осіб, які працюють за основним місцем роботи, мають науковий ступінь та/або вчене звання та відповідають Ліцензійним умовам.

Усі науково-педагогічні та/або наукові працівники повинні забезпечувати якість викладання та навчання на освітній програмі дотримуючись принципів академічної доброчесності. Введення до складу цієї групи науково-педагогічних працівників

інших кафедр відбувається за погодженням із завідувачами цих кафедр.

5.7. Робоча (проєктна) група та група забезпечення у своїй діяльності:

– керуються чинними стандартами вищої освіти відповідної спеціальності за рівнями вищої освіти, Національною рамкою кваліфікацій, Ліцензійними умовами, нормативно-правовими актами України з питань організації освітнього процесу, забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, тощо;

– положеннями та нормативними документами Академії, що регламентують провадження освітньої діяльності, та цим Положенням;

– співпрацюють з кафедрами Академії, що беруть участь у викладанні навчальних дисциплін за відповідною освітньою програмою;

– співпрацюють зі структурними підрозділами Академії, що задіяні у підготовці фахівців за відповідною освітньою програмою.

5.8.Виконання функцій, визначених цим Положенням, які покладаються на членів робочої (проєктної) групи та групи забезпечення освітньої програми, виконуються ними в межах робочого часу другої половини робочого дня, що відмічається в індивідуальних планах працівників та затверджується рішенням відповідної кафедри (факультету).

6. ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

6.1.Гарант і члени групи забезпечення освітньої програми взаємодіють зі структурними підрозділами Академії для організаційного та нормативно- правового забезпечення, що спрямовані на ефективне функціонування освітньої програми і підвищення якості освітнього процесу в частині їх повноважень.

6.2.Гарант освітньої програми взаємодіє зі всіма структурними підрозділами Академії для здійснення підготовки процесу ліцензування та/або акредитації освітньої програми, впровадження інноваційних підходів при реалізації освітньої програми, забезпечення актуальності інформації на офіційному сайті Академії, зокрема:

– з центром якості освіти, ліцензування та акредитації, відділом якості освіти, аналітики та навчально-методичного забезпечення, навчальним відділом, галузевою НМК – щодо розроблення, впровадження та супроводження освітніх програм для підготовки здобувачів вищої освіти та навчальних планів до цих освітніх програм;

– з деканатом і кафедрами – щодо розроблення освітньої програми, провадження освітньої діяльності за нею, контролю за дотриманням у процесі освітньої діяльності стандартів вищої освіти та Національної рамки кваліфікацій;

– з ученим секретарем вченої ради Академії – щодо підготовки відповідних матеріалів для розгляду на засіданнях;

– з науково-технічною бібліотекою – щодо аналізу стану інформаційного забезпечення освітньої програми та дотримання стандартів доброчесності;

– з відділом кадрів – щодо аналізу стану кадрового забезпечення освітньої програми;

- з відділом технічних засобів навчання, адміністратором офіційного сайту Академії – щодо наповненості і актуальності інформацій про освітню програму на офіційному веб-сайті Академії;

7. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ РАДИ ГАРАНТІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ

7.1. З метою сприяння розробленню ОП різного рівня вищої освіти та підготовці їх до акредитації згідно з нормативною базою створюється Рада гарантів освітніх програм Харківської державної академії дизайну і мистецтв (далі — Рада гарантів) – колегіальний дорадчий орган управління Харківської державної академії дизайну і мистецтв (далі — Академія).

7.2. Робота Ради гарантів ОП ґрунтується на засадах Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про освітню програму ХДАДМ та інших законів та нормативно-правових актів в сфері освіти; Статутом ХДАДМ та діючими внутрішніми документами.

7.3. Основними напрямами роботи Ради гарантів ОП є:

– об'єднання гарантів ОП для обговорення змістовних та організаційних питань процесу акредитації ОП різних рівнів вищої освіти, вироблення нових цілей і завдань щодо підготовки ОП до акредитації;

– розробка інноваційних заходів щодо підвищення якості акредитації ОП в Академії, що посилюють співпрацю з роботодавцями, міжнародного співробітництва, реалізацію принципу студентоцентризму, забезпечення ОП висококваліфікованим кадровим складом;

– співпраця з фахівцем забезпечення якості освіти, факультетами, кафедрами та іншими структурними підрозділами Академії, вироблення спільних пропозицій та ініціацій щодо підготовки ОП до акредитації;

– ініціювання нових підходів до співпраці з стейкхолдерами, в тому числі з роботодавцями, залучення їх до широкого відкритого обговорення проєктів ОП, виявлення освітніх тенденцій, урахування раціональних у процесі оновлення ОП.

7.4. Рада гарантів створюється та затверджується наказом ректора Академії за поданням завідувача навчально-методичного відділу.

7.5. Очолює раду гарантів голова Ради гарантів ОП - перший проректор з науково-педагогічної роботи Академії. Голова Ради гарантів ОП здійснює складання орієнтовного плану роботи Ради гарантів ОП, розробку порядку денного засідань та підготовку матеріалів до нього, проводить засідання Ради гарантів ОП.

7.6. До складу Ради гарантів входять – гаранти, декани факультетів, завідувач навчально-методичного відділу, фахівця з акредитації та ліцензування, фахівця з

якості освіти, за необхідності до числа ради гарантів можуть бути включені завідувачі кафедрою, експерти Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

7.7. Секретар Ради гарантів інформує учасників ради та запрошених стейкголдерів щодо дати, часу, місця та порядку денного засідань. Секретар Ради гарантів забезпечує оформлення протоколів засідань Ради гарантів, веде облік відвідувань.

7.8. Функції ради гаранти:

✓ Вносить пропозиції щодо приведення у відповідність освітніх програми.

✓ Здійснює консультативні заходи, щодо приведення у відповідність навчальних планів, їх оновлення та оптимізацію, згідно змін у змісті освітніх програм в терміни зазначені в Положенні про акредитацію освітніх програм. Здійснює обговорення, консультування та обмін досвідом членів Ради гарантів, щодо порядку проходження акредитації.

✓ Здійснює координацію підготовки до постакредитаційного моніторингу, звітування гарантами та підготовку відомостей самооцінювання з інформацією про виконання рекомендацій та усунення зауважень, недоліків від експертних гру, виявлених під час проведення акредитацій.

7.9. Учасники Ради гарантів ОП беруть участь у засіданнях, вносять пропозиції щодо плану засідань, їх порядку денного, беруть участь у обговоренні питань і вносять пропозиції щодо проєктів рішень. Учасники Ради гарантів ОП відповідають за ефективну роботу Ради гарантів ОП та виконання її рішень в межах своїх повноважень.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення затверджується Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора Академії.

8.2. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться та затверджуються наказом ректора Академії після їх ухвалення Вченою радою Академії.

Це положення не є оригінальним науковим текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело. Цей текст створено на основі європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Національного агентства і забезпечення якості вищої освіти.

Додаток № 1

до Положення про гаранта та робочу групу освітніх програм та Раду гарантів

Критерії оцінювання якості освітньої програми,
які базуються на Стандартах і рекомендаціях із забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти

(пункт 8, розділу I «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686)

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати

закономірності суспільних процесів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються.

4. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином

документуються відповідно до законодавства.

5. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої

програми.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з Іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на

випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Цей критерій застосовується з урахуванням вимог та обмежень щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, встановлених законодавством.

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства.

4. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті

точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування Індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для Інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Цей критерій застосовується під час акредитації освітніх програм третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти.

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлених здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Додаток № 2

*ПОСТАКРЕДАЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ**

***(надати інформацію в електронному вигляді на Гугл-диск та друкованому\підписаному в НМВ + друковані документи підтвердження змін)**

ОПП\ОНП _____

(інформація про виконання рекомендацій та усунення зауважень, недоліків від експертної групи Галузевої експертної ради, Національного агентства, виявлених під час проведення акредитації (виконання рекомендацій за кожним під критерієм))

1. Загальна інформація про освітню програму

Рівень вищої освіти	
Галузь знань	
Спеціальність	
Спеціалізація (за наявності)	
Тип освітньої програми	
Термін навчання	
Форми здобуття освіти на ОП	
Структурний підрозділ (кафедра), відповідальний за реалізацію ОП	
ПІБ гаранта ОП	

2. Зміни, що зазнали освітня програма й освітня діяльність після попередньої акредитації

довге поле

3. Посилання на документи щодо ОП, розміщені на сайті ЗВО:

Назва документа(ів)	*Поле для посилання на документ **
Освітня програма	
Навчальний план за ОП	
Матеріали від ЗВО: таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	

4. Інформація про реагування на зауваження та недоліки експертної групи, Галузевої експертної ради, Національного агентства, виявлені під час проведення акредитації відповідної освітньої програми, виконання рекомендацій (заповнюється за наявності недоліків, зауважень, рекомендацій за кожним підкритерієм)

Зауваження	Рекомендації	Хто відповідальний за реалізацію	Реалізація рекомендацій\пояснення не реагування на пропозиції	Підтвердження виконання\рішення про відмову від рекомендацій* (надати лінк на файл та **друкований примірник підтвердження в НМВ**)
критерій 1				
критерій 2				
критерій 3				
критерій 4				
критерій 5				
критерій 6				
критерій 7				
критерій 8				
критерій 9				
критерій 10				

5. Врахування зауважень та рекомендації з останньої акредитації освітньої програми

Інформація щодо рівня виконання зауважень та рекомендації з останньої акредитації освітньої програми (повного, часткового виконання, обгрунтування **невиконання** рекомендацій та усунення недоліків, виявлених експертною групою, Галузевою експертною радою, Національним агентством)

довге поле

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у цьому документі та доданих до нього документах, є достовірною. Гарантуємо, що ХДАДМ за запитом Галузевої експертної ради надасть необхідні документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цьому документі та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Гарант ОПП\ОНП _____

(підпис) (ПІБ)

ЛИСТ ОБЛІКУ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

З Положенням ознайомлений:

Прізвище, ініціали	Посада	Дата	Підпис

ЛИСТ ОБЛІКУ ВНЕСЕННЯ ЗМІН

Номер змін	Дата введення в дію	Номер пункту, що змінюється	Прізвище, ініціали особи, яка зробила запис